

Kangasalla 17³ 18

Rakas Helmi!

Kun minä lähdin Helsingistä jätin
sinä saanut titturin innostamaan että
voin selkoa vankien olosta. Hän lupasi
raveta kirjoittamaan siitä ja toimimaan
niiten kauhasti karsivan ihmiskokou-
sen hyväksi. Minä sanoin hänelle
että nyt vaan jätä tämä aije ja jää
toimettomaksi. Turakseni olen huomou-
nut että se sittenkin vaan oli hetkellinen
innostus joka nyt on laimennut.

Piti oleman sveitt jotta vihdoin
teivät välikemien eduskunnon
ja kun sitten sota ministeri vakuutti
että kyllä kaikki on hyvin niin on
han nyt kovin mukavaa uskoa täällä
ja sulkea silmät ja korvat todellisuu-
delta. Eihän nyt ole oasivabiti lehtiä jotta
sitten muistattais ja ruotuis kirjien vaihi-
toja jotta pois ettei vaan ulkomaa mi-

si heitä kuinka taalla asianlaita on.
Syllä meikälaiset lehdet viivitsi vaikenemat
Laamme vaan lukea etta vangit kyllä
pyyri voivat elää sillä ruoka määrällä
minkä saavat. Ei saada tietoa etta ne
kuolevat nälkään kymmeniittain joka
ikinen päivä. Etta ne kokoavat matoja
toukan jauhoja ruohoja ja mitä ikänä
löytaaavat syädlökseen ja kauheata nälkään-
sä sammuttoakseen. Etta ne ovat lajuna
makuuhoavuja ja niin kurjana tilana
kun ikänä ajatella voi ennenkuin niita
vihdoin viidään sairataan kuolemaan
eikä niille vielläkään ruokoa annetta.

Kovin mukavaa on siltten sanoa "ra-
syä". Mäin kai mutta jos me kukin saisim
me käviä sen minkä annaisemme
Syllä meidän kävintyksenme ohivot vie-
tä suuremmat, ja vihdoin meitä ei tuomita
sita mitä olemme tehneet pahoa vaan
sita mitä olemme jättäneet hyvää teke-
mättä. Tervotte mitä siltten voimme tehdä

Kun ei ole ruokoa. Mutta vaitausinhan
essee kiittä ne modot niille joita ne
kokoavat. Mutta ellei sitä niin oot kun
meidän mehamme taguna jakalää ja
maantien varret taguna voikukkia
ja tallien sivutot taguna nokkoria
ja järviissä on kalaja. Tyhjä jotakin
löytyis mutta kun ei löydy tekijöitä ja
toimikenkilöitä? Kun viimein olin al-
pä vuodet ja Snellman oli toimessa sanoi
hän monta vuotta jälkeensä että näit-
köän kuolleitten haamut nousevat hän-
tä syyttämään eikä ^{a. kump.} alii ^{nyh.} voita tehdä
enemmän, ja hän kumminkin teki paljon
muuta kun laitto tyhjiä leijä postia.

Kuunkukaan ne kuolleitten haamut
mahtaneekoan muuta tätä sukukuntaa
syyttämään? Sanotaan että vankia
vapautetaan, yksi ja toinen sanotaan
soaneen vapautuksen, mutta ei mitään
vran kolinta kuulu. Tuolenekkoat
tulla vai ovatko ne herraan kureet

niin kiitosta ettei ne sittenkaan ^{or} soare enen
kuin aikojen perästä. Kyllä siinä nyt Helmi
kulta ymmärrät että tämä on kirjoitellos
hyvin väikeästä ja pikkaisesta hiottuista
mutta toisesta kyllä näin on. Wiivi I
Kivi täällä ja hanelta kuulimme ja kuule
ja näkee sitä onnettomuutta joka tietti
eikä voi mitään tehdä. Kyllä sitä vielä
tulloon huomamaan sekä teollisuuden
että maatalouden ja joka paikassa mita
moalle merkitsee kun puolet työttömyy-
distä miehistä ~~kuolevat~~ kuolevat. Tulleko ihan
koppu töitä kaniasta näin. Mutta ne
jotka voivot ja joiden pitäisi jotakin
tekevän ne persevät katennut asi
ei kuulu heille se on solidosviran
omaisen tehtävä. Miksi viitteleesit
voan kuninkaasta. Ei täällä tarvi
kuningasta eikä presidenttiä kyllä
juntalaiset tästä maasta huolen
pitävät kun nyt enin kaikki
muit kuolevat. On minulla sinulla

vähän ariaakin mutta kun ensi on
täytyy purkaa hermostunut mie-
täni on niin surumattoman surkeata
kun ei mitään voi tehdä ja voon
kunee yhä kauhistuttavimpia aikoja
ja näkee omainten kykyneet ja surun.

Evallakon on nyt pikku tyttöien
säälä häntäkin kun vakas sisar kuoli
ja haudattiin hänen vuoteessa maahan.

Maryattakin oli silloin aikaa kuume
mutta on ja terve ja Lydia Herman
on myös hyvin heikko terveydeltään.
Hänelläkin oli ikävyyt pappi toasi
takia tuomittiin maksamaan yli 9000.

Enä ei voinut muuta kun saada se
aleneen tähän summaan pappi vaati
yli 10000.

Minun ariaakin oli se että olen
maksanut Hanssenomännälle Wainin
puolesta 25000 pukuun. Waini on
nyt Adolfinin jukun poikana. Haluais
pöytä jonnekin rengiksi mutta oli nyt

taalla, kivi kevaalla rippukoulussa.
Ei kai hän muuta palkoa saa mutta
noin paljon taiti saada että "isä" jalku
neet. Ei 25 Mk paljon vaatetta saa
mutta sen emäntä pyysi ja sen minä
annoin. Ouhhan nyk kyväksän saa
ruuan tänä kalliina aikana.

Evaä piti taalla 2 pu kurssitti joiden
valmuletettiin jäkäla, pellavasiemen, vaike-
kan jiuvi, ja nokkos leipää. Kaikki
nämä leivät tait ovat erittäin mauke-
kaita. Enemmän pidän minä jäkäla
leivästä, mutta ehkä vaikekan jiuvi lei-
västä, se on hyvin hyvää, nokkos leipää
on vähemmän maukaista, mutta kaikki
nämä leivät ovat silttenkin erinomaitta
päte leipää. On silttenkin kuorma omalla
tunnollaans joka eiti jäkälien käyttö
misen leiväksi ja se sitä seipyyttä saak-
ka alin käytetty ja nykyin pantais
vankien leipään niin voimavathan
ne saada puolta enemmän leipää

Kun mitä nyt soavat. Kun oli 100 gr. ruis
jauhoja ja 500 gr. voikukkajauhin soarettu saatiin
1,700 leipää. Sama suhde olivat suunnitteen
oli muillakin sekoituksilla. Tärkeä
näillä kursilla oli että tiedettiin tuli
voan jokunen nuori tyttö. Stenochlan
Lakkaa Hilttia löytyi ohivat molempina
päivinä mukana. Jos he sitten kokeile-
vat kotona se on toinen asia, mutta
kyllä täällä olleet ohivat tytytyttöjä
maistamaansa leipään ja muntun
ruokaan. Kun nyt on mainittu niin
taitais ehkä reseptiä tulla jos un-
det kurssit pantais toimeen mutta
Eevalla oli suuri työ läsi aineiden
hankkimisessa niin ettei seunkoon
pää eroa jaksaa koettaa.

Stina nyt antteeksi että olen seina
ni purkanut, mutta kun minusta
olisi ollut sanomattomus tärkeä
että jotakin tehtais karrivan karron
nyväkii muntakun vaan kaikena

rauhassa tyytyä siihen että minimiten
sanoa kaiken olevan aivan hyvin
kun tietää että kaikki on niin
omeltonansa tilana kun vaan
ajatella voi.

Herra tarvallisen Jia armohtalon
ga auttakoon meitä kaikkia.
jumalan rakkoaseen majjan
jätän teidat.

Hilda kuulu tullessa eilenjä
ei ollut kovin väsynyt.

Sano paljon tervetia kaikille
omalta vareltaan

Minna